

Gıda ve bitkisel ürünlerin kısmen toptan, kısmen internet üzerinden sanal POS sistemi ile pazarlama ve kargo aracılığıyla teslim şeklinde, bir kısmının ise alışveriş merkezlerinde ve yaya trafiğinin yoğun olduğu yerlerde stant açmak suretiyle satılması du

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-2062
Tarih	18.11.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-2062

18/11/2011

Konu : Belge düzeni ve Ö.K.C. kullanma zorunluluğu hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, her türlü gıda ve bitkisel ürünlerin alım satımı işi ile iştigal ettiğinizi, ürünlerin bir kısmını toptan, bir kısmını internet üzerinden sanal POS sistemi ile pazarlama ve kargo aracılığıyla teslim şeklinde, bir kısmını ise alışveriş merkezlerinde ve yaya trafiğinin yoğun olduğu yerlerde stant açmak suretiyle satacağınızı belirtmekte, belge düzeni ve ÖKC kullanma zorunluluğu hususunda Başkanlığımız görüşleri talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Faturanın Tarifi" başlıklı 229'uncu maddesinde; faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan

tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu belirtilmektedir.

Aynı Kanun'un "Faturanın Şekli" başlıklı 230'uncu maddesinin beşinci bendinde; "Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası, (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.) hükmü yer almaktadır.

Mezkur Kanun'un "Fatura Kullanma Mecburiyeti" başlıklı 232'nci maddesinde; tüccarların sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlarında da fatura istemek ve almak mecburiyetinde olduğu, yaptırdıkları iş bedelinin 2011 yılı için 700 TL'yi geçmesi veya bedeli 700 TL'den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesinin mecbur olduğu hüküm altına alınmıştır.

Tüccarların fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışları ve yaptıkları işlerin bedelleri için perakende satış fişleri, makineli kasaların kayıt ruloları, giriş ve yolcu taşıma biletleri ile tevsik olunacağı ise Kanun'un 233'üncü maddesi ile hükme bağlanmıştır.

Perakende satış fişi; makineli kasaların kayıt ruloları ve biletlerde, işletme veya mükellefin adı, düzenlenme tarihi ve alınan paranın miktarı gösterilir.

Perakende satış fişi ile giriş ve yolcu taşıma biletleri seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir. Bu fiş ve biletler kopyalı iki nüsha olarak tanzim edilir ve bir nüshası müşteriye verilir. Makineli kasa kullanıp da müşteriye fiş (makineli kasanın önceki fıkrada belirtilen malumatı ihtiva eden fişi) verilmemesi halinde, perakende satış fişi tanzimi ve müşteriye verilmesi mecburidir.

Öte yandan, 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanma Mecburiyeti Hakkında Kanun'la perakende ticaretle uğraşan veya hizmet ifa eden tacirlere fatura verme mecburiyeti olmayan satışlarının belgelendirilmesi için ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyeti getirilmiştir. Söz konusu cihazlar kullanılarak verilen satış fişleri ve rulolar, satışların ve yapılan işlerin belgelendirilmesinde kullanılır ve fatura yerine geçer.

Ayrıca 385 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin (4) numaralı bölümünde, "4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun'un 9/A maddesinde mesafeli sözleşmeler, yazılı, görsel, telefon ve elektronik ortamda veya diğer iletişim araçları kullanılarak ve tüketicilerle karşı karşıya gelinmeksizin yapılan ve malın veya hizmetin tüketiciye anında veya sonradan teslimi veya ifası kararlaştırılan sözleşmeler olarak tarif edilmiştir.

Bundan böyle, sadece kapıdan ve mesafeli sözleşmeler düzenlenerek yapılan satışlara ilişkin iade işlemleri için Vergi Usul Kanununun mükerrer 257'nci maddesinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden iade bölümünün yer alacağı bir faturanın düzenlenmesi ve en az iki örneğinin müşteriye malla beraber gönderilmesi uygun görülmüştür.

Söz konusu faturanın alt kısmına açılacak iade bölümünde;

- Malı iade edenin adı soyadı, adresi, imzası

- İade edilen mala ilişkin cins, miktar, birim fiyat ve tutar yer alacaktır.

Bu şekilde düzenlenen fatura malla beraber müşteriye gönderildiğinde müşteri malı iade etmek isterse iadeye ilişkin bölümü dolduracak ve iki örnek olan faturanın bir örneğini mal ile birlikte malı satana geri gönderecek, bir örneği kendinde kalacaktır." şeklinde açıklamalar yer almaktadır.

Bu itibarla, toptan satışlarınız ve internet kanalıyla sanal POS sistemi aracılığıyla perakende olarak yapılan satışlarınız için fatura tanzim etmeniz ve bu malların tarafınızca taşınması veya taşıtırılması esnasında sevk irsaliyesi düzenlemeniz gerekmektedir.

Bununla birlikte, 3100 sayılı Kanun kapsamında ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğunuz bulunmaktadır.

Ayrıca, alışveriş merkezlerinde ve yaya trafiğinin yoğun olduğu yerlerde stand açmak suretiyle satılacak ürünler için müşteriye ödeme kaydedici cihaz fişi düzenlemeniz gerekmektedir. Ancak, elektrik kesintisi gibi zaruri ve arızı hallerde bu hallerin sona ermesine kadar perakende satış fişi düzenlemeniz mümkündür.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026